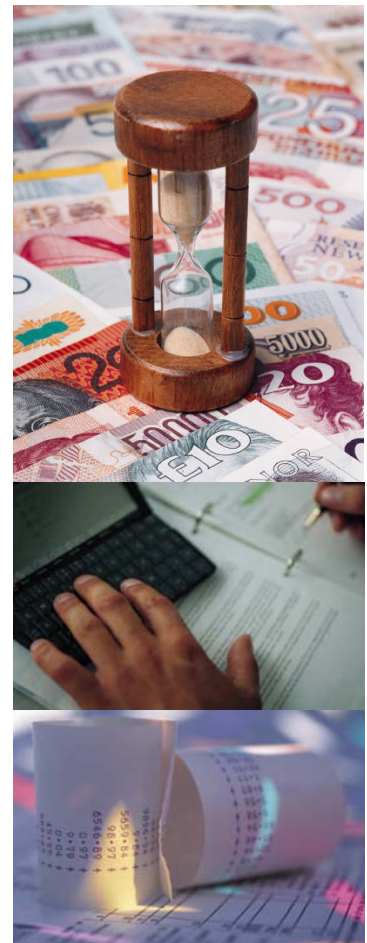

รู้จักบัญชีไทย

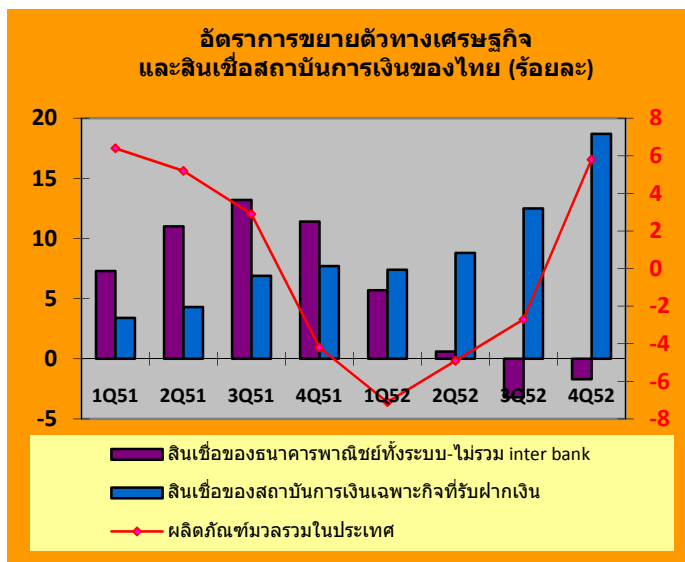
การเพิ่มทุนสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ กับ แผนกระตุ้นเศรษฐกิจระยะที่ 2

หลังจากที่ประเทศสหรัฐอเมริกาประสบปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจซึ่งเป็นผลกระทบมาจากปัญหาสินเชื่อที่อยู่อาศัยประเภทต่ำกว่ามาตรฐาน (ซับไพร์ม) ในช่วงกลางปี 2550 อันเนื่องมาจากความหละหลวมในการกำกับดูแลภาคการเงินที่ได้นำเอานวัตกรรมแบบวิศวกรรมการเงินมาใช้ (Financial Engineering) บนความไม่รู้จึกพอของกลุ่มนายทุน ส่งผลให้สถาบันการเงินขนาดใหญ่ในสหรัฐฯ อาทิ เช่น Merrill Lynch, Lehman Brothers, Fannie Mae และ Freddie Mac ประสบปัญหาทางการเงินอย่างหนัก นำไปสู่การล้มละลายและการปิดกิจการของสถาบันการเงินในระดับภูมิภาคและระดับมลรัฐเป็นจำนวนมาก เนื่องจากไม่สามารถดำรงเงินกองทุนฯ ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ (ในสหรัฐฯ ได้กำหนดให้สถาบันการเงินดำรงเงินกองทุนฯ ขั้นต่ำไว้ที่ 6% ของสินทรัพย์เสี่ยง) ส่งผลให้เกิดภาวะสินเชื่อดังตัวอย่างรุนแรงในสหรัฐฯ และกลุ่มประเทศในสหภาพยุโรป แล้วลุกลามไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลก จนทำให้ภาวะเศรษฐกิจโลกชะลอตัวลง

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากการชะลอตัวของภาวะเศรษฐกิจโลกครั้งนี้ด้วย โดยเฉพาะปัญหาด้านการส่งออกสินค้าไปยังสหรัฐอเมริกา ยุโรปและประเทศอื่นๆ รวมทั้งบริการท่องเที่ยวที่จำนวนนักท่องเที่ยวลดลงอย่างมาก กระทั่งต่อภาคการผลิตและการลงทุน ส่งผลให้อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของไทยเริ่มมีสัญญาณชะลอตัวอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ไตรมาสที่ 2 ของปี 2551 และได้หดตัวลง 4 ไตรมาสติดต่อกันตั้งแต่ไตรมาสที่ 4 ของปี 2551 ถึงไตรมาสที่ 3 ปี 2552

อย่างไรก็ตาม ภาวะเศรษฐกิจไทยที่ชะลอตัวอย่างรุนแรงนั้น นอกจากจะเป็นผลมาจากภาวะเศรษฐกิจโลกแล้ว ยังได้รับผลกระทบจากปัญหาการเมืองที่คุกรุ่นและร้อนแรงมากยิ่งขึ้น ทำให้นักธุรกิจขาดความ

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย และ สศช.

เชื่อมั่นในการขยายการลงทุน ประกอบกับการเพิ่มความเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ให้กับภาคเอกชน เนื่องจากเกรงว่าสินเชื่อที่ปล่อยออกไปมากๆ นั้นอาจจะกลายเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) เพิ่มขึ้น ดังนั้นการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์จึงขยายตัวในอัตราชะลอตัวอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ไตรมาสที่ 4 ของปี 2551 เป็นต้นมาที่มีการขยายตัวร้อยละ 11.4 จนกระทั่งถึงไตรมาสที่ 3 และ 4 ของปี 2552 ที่ธนาคารพาณิชย์ให้สินเชื่อลดลงร้อยละ 3.2 และ 1.7 ตามลำดับ

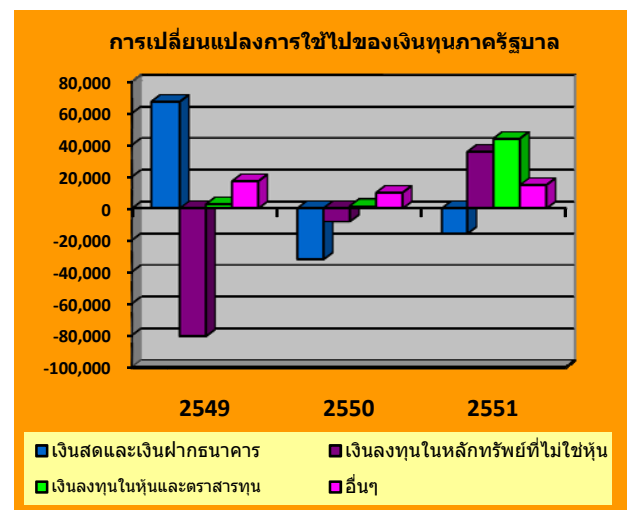
ผลกระทบทางเศรษฐกิจไทยที่รุนแรงเช่นนี้ ภาคเอกชนไม่สามารถขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจให้กลับสู่ภาวะ

ปกติได้ในระยะเวลาที่รวดเร็ว ดังนั้นภาครัฐจึงจำเป็นต้องเข้ามามีบทบาทนำในการขับเคลื่อนเพื่อให้ภาวะเศรษฐกิจไม่ทรุดตัวลงไปมาก และสามารถฟื้นตัวได้เร็วขึ้น โดยใช้มาตรการและแนวทางดำเนินงานในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจจำแนกออกเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงแรกเพื่อเป็นการบรรเทาปัญหาและชะลอการหดตัวทางเศรษฐกิจในปี 2552 รัฐบาลจึงได้จัดทำแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจระยะที่ 1 (Stimulus Package 1 : SP1) ซึ่งมุ่งเน้นที่จะช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจในระยะสั้น โดยผ่านการใช้จ่ายภาครัฐ ไปยังการบริโภคภาคเอกชนเช่น โครงการเช็กช่วยชาติ 2,000 บาท โครงการเรียนฟรี 15 ปี โครงการเบี้ยยังชีพให้กับคนชราและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โครงการ 5 มาตรการ 6 เดือน โครงการดันกล้าอาชีพ โครงการชุมชนพอเพียง และโครงการประกันราคาพืชผลทางการเกษตรรวมเงิน 1.235 แสนล้านบาท เป็นต้น ผลของมาตรการดังกล่าวทำให้ภาวะเศรษฐกิจไม่ทรุดตัวลงมากโดยอัตราขยายตัวติดลบน้อยลง ต่อมาในช่วงที่ 2 รัฐบาลจำเป็นต้องอาศัยนโยบายระยะกลางและระยะยาวเพิ่มเติม เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจให้ฟื้นตัว และรองรับผลกระทบจากการชะลอตัวของการลงทุนที่หดหายไปอย่างมาก รัฐบาลจึงได้จัดทำแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจระยะที่ 2 (SP2) ขึ้น โดยเน้นการลงทุนที่มีความสำคัญและจำเป็นเพื่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับประชาชน และเป็นการเพิ่มการกระจายการลงทุนด้านบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานสู่ชนบท โดยจะเน้นโครงการที่มี

ความพร้อมที่จะดำเนินโครงการได้ทันที เช่น โครงการถนนไร้ฝุ่น เป็นต้น และมาตรการที่สำคัญอีกประการหนึ่ง หลังจากที่มีรัฐบาลพิจารณาแล้วเห็นว่าสถาบันการเงินของเอกชน อยู่ในภาวะกดดันไม่อาจปล่อยสินเชื่อสู่ระบบได้อย่างเต็มที่ แม้ว่าจะมีสภาพคล่องอยู่มากก็ตาม เนื่องจากเกรงปัญหาหนี้เสีย และปัญหาจากตัวสถาบันการเงินเอง ส่งผลให้ภาครัฐจึงออกนโยบายหาแหล่งเงินทุนได้ยาก ดังนั้นการเพิ่มทุนให้กับสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐในปลายปี 2551 จึงเป็นโครงการที่สำคัญ โครงการหนึ่งในแผนมาตรการฟื้นฟูเศรษฐกิจระยะที่ 2 โดยรัฐบาลได้ออกพระราชกำหนดและให้อำนาจกระทรวงการคลังกองการหาแหล่งเงิน ด้วยการกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์ในประเทศ ซึ่งในรอบนี้รัฐบาลสามารถอนุมัติเพิ่มทุนให้แก่สถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ 5 แห่ง ประกอบด้วย ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย 5,000 ล้านบาท ธนาคารอาคารสงเคราะห์ 3,000 ล้านบาท ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย 2,500 ล้านบาท ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร 2,000 ล้านบาท และบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม 2,000 ล้านบาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 14,500 ล้านบาท โดยสถาบันการเงินที่ได้รับการเพิ่มทุนดังกล่าวต้องทำหน้าที่อัดฉีดเม็ดเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ และเข้ามารับความเสี่ยงเพื่อให้เศรษฐกิจทั้งด้านการผลิตและการลงทุนสามารถขับเคลื่อนต่อไปได้

จากรายงานสถิติบัญชีเศรษฐกิจเงินทุนของประเทศไทยฉบับล่าสุดปี 2551 แสดงการใช้ไปของเงินทุนทั้งหมดของภาครัฐบาลมีมูลค่าเพิ่มขึ้น 78,301 ล้านบาทเมื่อเทียบกับการใช้ไปของเงินทุนในปี 2550 ที่ลดลง 29,157 ล้านบาท ซึ่งการใช้ไปของเงินทุนที่เพิ่มขึ้นในปี 2551 นั้น ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในหุ้นและตราสารทุนของสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐและรัฐวิสาหกิจรวมกันเพิ่มขึ้น 44,052 ล้านบาทเมื่อเทียบกับที่เพิ่มขึ้น 1,399 ล้านบาทในปี 2550

อย่างไรก็ตาม หลังจากที่มีสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐได้รับมอบหมายนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจจากรัฐบาลแล้ว สถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐที่มีสถานะเป็นธนาคารทั้ง 6 แห่งประกอบด้วย ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ที่มา : สศช.

ธนาคารออมสิน และธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ได้มีการปรับเป้าหมายสินเชื่อรวมซึ่งเป็นสินเชื่อจากเงินทุนของธนาคารเอง และเงินเพิ่มทุนที่ได้รับจากรัฐบาล จากเดิม 625,500 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 927,000 ล้านบาท โดยมีผู้สนใจยื่นขออนุมัติสินเชื่อจำนวน 5,034,106 ราย เป็นเงิน 1,186,411 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 127.98 เมื่อเทียบกับเป้าหมายสินเชื่อรวม และสถาบันการเงินเฉพาะกิจได้อนุมัติเบิกจ่ายไปแล้วเป็นเงินรวมทั้งสิ้น 1,096,592 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 118.29 เมื่อเทียบกับเป้าหมายสินเชื่อรวม ทั้งนี้ได้ร่วมโครงการสินเชื่อ Fast Track ที่เร่งรัดการดำเนินงานในการปล่อยสินเชื่อให้รวดเร็วเป็นพิเศษ และมีบางโครงการได้รับการผ่อนปรนเรื่องดอกเบี้ยและเงื่อนไขอื่นๆ ที่มีการอนุมัติระหว่างปีไว้ด้วยแล้ว ส่งผลให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐสามารถปล่อยสินเชื่อได้มากขึ้น โดยสินเชื่อขยายตัวเพิ่มขึ้นในไตรมาสที่ 4 ของปี 2551 เท่ากับร้อยละ 7.7 และขยายตัวเป็นร้อยละ 12.5 และ 18.7 ในไตรมาสที่ 3 และ 4 ของปี 2552 ตามลำดับ

รายละเอียดการขออนุมัติและเบิกจ่ายเงินสินเชื่อของธนาคารเฉพาะกิจตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-31 ธันวาคม 2552

สถาบันการเงิน	เป้าหมายสินเชื่อ	ขออนุมัติ		เบิกจ่าย
	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	จำนวนราย	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
ธนาคารออมสิน	242,600	464,353	1,214,447	462,268
ธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร	470,000	455,061	3,597,214	455,061
ธนาคารอาคารสงเคราะห์	100,000	130,129	210,416	95,228
ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้า แห่งประเทศไทย	37,200	54,298	557	24,910
ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมฯ	43,500	33,766	4,699	24,993
ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย	33,700	48,804	6,773	34,132
รวม	927,000	1,186,411	5,034,106	1,096,592

หลังจากรัฐบาลได้ใช้นโยบายการคลังแบบผ่อนคลาย (Expansionary Fiscal Policy) จากหลายๆ มาตรการภายใต้แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจฯ ก็ได้รับความร่วมมือจากทุกภาคเศรษฐกิจ โดยเฉพาะมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะที่ 2 ในส่วนการเพิ่มทุนให้กับสถาบันการเงินของรัฐ

โดยมีวัตถุประสงค์ในการอัดฉีดปริมาณเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ ซึ่งมีเม็ดเงินจำนวนถึงกว่า 1 ล้านล้านบาทนี้ ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของสภาพคล่องในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งจะเป็นตัวขับเคลื่อนให้การลงทุนภาคเอกชนที่อยู่ในช่วงซบเซาสามารถฟื้นตัวได้เร็วขึ้น ทั้งนี้ผลการกระตุ้นเศรษฐกิจครั้งนี้ในระยะแรกได้ผลักดันให้อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของไทยในไตรมาสที่ 4 ของปี 2552 สามารถขยายตัวถึงร้อยละ 5.8 หลังจากที่เคยติดลบต่อเนื่องมา 4 ไตรมาสก่อนหน้านี้

อย่างไรก็ตาม ผลการเพิ่มทุนให้สถาบันการเงินของรัฐจะมีส่วนช่วยให้ภาวะเศรษฐกิจปรับตัวเข้าสู่การเจริญเติบโตได้มากขึ้นน้อยเพียงไรต้องติดตามดูกันต่อไป

หมายเหตุ

“รู้จักบัญชีไทย” จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ข้อมูลทางเศรษฐกิจที่อิงกรอบแนวคิดหลักจากสถิติบัญชีประชาชาติของประเทศไทย รวมทั้งการค้นคว้าจากเอกสารวิชาการ บทความที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ และเป็นการวิเคราะห์หรือแสดงความเห็นในเชิงวิชาการเท่านั้น